

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

PETNAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period jul - septembar 2017.

Podgorica, oktobar 2017.

Sadržaj:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	9
2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	10
2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu	11
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	12
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije	13
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA	15
5.1. IPA I – 2007-2013	15
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija.....	15
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	15
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj	16
5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa.....	16
5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe	16
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	16
5.1.7. Programi EU	17
5.2. IPA II – 2014-2020.....	17

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Bilježi se pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 11. VII 2017. na Cetinju predsjednika Republike Bugarske **Rumena Radeva** i tom prilikom se zahvalio na svestranoj i snažnoj pomoći Bugarske, koja će biti posebno značajna u vrijeme kada Bugarska, kao predsjedavajuća članica EU u prvoj polovini 2018, kao jedan od prioriteta promoviše proširenje Unije na Zapadni Balkan.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 18. VII 2017. u Podgorici predsjednika Evropskog parlamenta **Antonija Tajanija**, koji je tom prilikom istakao da Crna Gora, kao stabilna država sa dobrim odnosima sa svim susjedima, treba da nastavi da bude dobar primjer i da daje snažan doprinos stabilnosti Zapadnog Balkana.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 1. IX 2017. u Podgorici potpredsjednicu Vlade i ministricu vanjskih poslova Republike Bugarske **Ekaterinu Zaharijevu** (*Ekaterina Zakharieva*), koja je tom prilikom istakla da je Crna Gora dobar primjer regiona i da će nastaviti da bude, motivišući druge države regiona da ubrzaju svoje integracione procese i da se posvete intenzivnijoj saradnji i partnerstvu.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 11. IX 2017. u Podgorici predsjednika Skupštine Republike Slovenije **Milana Brgleza**. Predsjednik Skupštine Milan Brglez je ukazao na činjenicu da Crna Gora ima dobru dinamiku pristupanja Evropskoj uniji i da se mora maksimalno fokusirati na dostizanje evropskih standarda, čuvajući poziciju dobrog primjera, kojeg treba slijediti.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 13. IX 2017. potpredsjednicu Vlade Rumunije i ministricu životne sredine **Gracijelu Leokadiju Gavrilesku** (*Gratiela-Leocadia Gavrilescu*). Predsjednik Filip Vujanović je tom prilikom posebno ukazao na važnost ekspertske podrške Rumunije za poglavlje životne sredine, u pregovorima Crne Gore s EU.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** se sastao 21. IX 2017. na marginama Generalne skupštine UN-a u Njujorku s visokom predstavnicom EU za bezbjednost i spoljnu politiku **Federikom Mogerini** (*Federica Mogherini*) i komesarom za evropsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Johanesom Hanom** (*Johannes Hahn*).

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 11. VII 2017. u Podgorici predsjednika Republike Bugarske **Rumena Radeva**. Predsjednik Skupštine Ivan Brajović je istakao konstantnu posvećenost ispunjenju zadataka i ostvarivanju standarda koji su neophodni za članstvo u Evropskoj uniji.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 18. VII 2017. u Podgorici predsjednika Evropskog parlamenta **Antonija Tajanija**. Sagovornici su razmjenili mišljenja o reformskom procesu, političkoj i ekonomskoj situaciji, te dinamici evropskog puta naše Države.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 11. IX 2017. u Podgorici predsjednika Skupštine Republike Slovenije **Milana Brgleza**. Predsjednik Skupštine Ivan Brajović je istakao nastojanje naše države da se tempo ulaska u EU vrednuje dostignućem svake države pojedinačno. Predsjednik Skupštine Milan Brglez je naglasio spremnost Slovenije da podijeli integraciona iskustva svoje države, posebno imajući u vidu brojne sličnosti dviju zemalja i njihovih parlamenata.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** se susreo 28. IX 2017. u Podgorici s delegacijom sastavljenom od poslanika Evropskog parlamenta. Predsjednik Skupštine Ivan Brajović je ukazao da Crna Gora ostaje privržena ideji o članstvu u EU, čvrsto opredijeljena da istraje u reformskim aktivnostima, kako bi na kvalitetan način završila proces pristupnih pregovora i postala prva sljedeća članica Evropske unije. On je naglasio i da je od ključne važnosti poštovanje principa regate, odnosno vrednovanje svake države na osnovu njenog individualnog učinka i sposobnosti da ispuni kriterijume za članstvo.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je otvorio 29. IX 2017. Međuparlamentarnu konferenciju „Nezavisna i moderna javna uprava u EU i zemljama kandidatima“, koja se održala u Danilovgradu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 11. VII 2017. u Podgorici predsjednika Bugarske **Rumena Radeva**. Podsjećajući da Crna Gora već pet godina pregovara sa EU, predsjednik Vlade Duško Marković je naveo da do sredine naredne godine Crna Gora očekuje otvaranje svih 33, kao i nastavak zatvaranja poglavlja u kojima su pregovori uspješno vođeni. Kazao je da Crna Gora nastoji da pregovarački proces s Evropskom unijom okonča u narednih pet godina i istakao da vjeruje da Unija tom procesu neće tražiti bilo kakve alternative.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je učestvovao 12. VII 2017. na sastanku predsjednika država i vlada zemalja Zapadnobalkanske šestorke u Trstu. Tom prilikom je poručio da su ključni vanjsko-politički prioriteti Vlade usmjereni na integraciju Crne Gore u Evropsku uniju, te da su svi kapaciteti stavljeni u svrhu

ostvarenja ovog cilja, odnosno da je Vlada Crne Gore u potpunosti posvećena nastavku kvalitetnog i efikasnog ispunjavanja političkih i ekonomskih kriterijuma za članstvo. Predsjednik Vlade je dodao da naša zemlja skup u Trstu vidi kao događaj koji će nedvosmisleno potvrditi da Zapadni Balkan pripada Evropskoj uniji i da Unija neće biti potpuna bez integracije cijelog regiona.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** se sastao 12. VII 2017. u Trstu sa njemačkom saveznom kancelarkom **Angelom Merkel**. Njemačka kancelarka Angela Merkel je izrazila punu podršku procesu evropskih integracija pohvalivši dosadašnje uspjehe, ali i ukazavši na činjenicu da veličina naše zemlje može predstavljati prednost u reformskom procesu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** se susreo 12. VII 2017. u Trstu s ministrom vanjskih poslova Ujedinjenog Kraljevstva **Borisom Džonsonom** (*Boris Johnson*). Ministar Boris Džonson je istakao da njegova zemlja, bez obzira na činjenicu da napušta Evropsku uniju, ostaje fokusirana na saradnju s državama regiona Zapadnog Balkana i da pruža punu podršku integracionim procesima naše zemlje.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 19. VII 2017. u Podgorici predsjednika Evropskog parlamenta **Antonija Tajanija**, koji je boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori. Predsjednik Evropskog parlamenta je istakao da Crna Gora napreduje na putu ka Evropskoj uniji i u tim naporima ima podršku Brisela, evropskih zvaničnika i administracije. Naveo je da su u EU spremni za integraciju Crne Gore u najkraćem roku, u zavisnosti od brzine ispunjavanja zadataka iz evropske agende, te da će nastaviti lično da se angažuje na podršci Crnoj Gori.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je učestvovao 26. VIII 2017. na neformalnom sastanku predsjednika vlada država Zapadnobalkanske šestorke koji je održan u Draču. Predsjednik Vlade je ocjenio da su česti sastanci državnika iz regiona prilika da se u okviru dogovorene platforme obezbjeđuje dalji rast, nova zapošljavanja, posebno za mlade ljude, kao i veći nivo kvaliteta života.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 1. IX 2017. potpredsjednicu Vlade i ministricu vanjskih poslova Republike Bugarske **Ekatarinu Zaharijevu**. Predsjednik Vlade Duško Marković je istakao da je Vlada snažno posvećena evropskoj agendi i iskazao očekivanje da se naredne godine, za vrijeme bugarskog predsjedavanja EU, snažnije krene u fazu pregovora koja podrazumijeva zatvaranje pregovaračkih poglavlja. Ministrica Ekatarina Zaharijeva je obećala nastavak podrške Crnoj Gori na putu ka EU, ističući da Berlinski proces može biti priprema za ubrzani proces evropskih integracija, a ne zamjena za njega.

Potpredsjednica bugarske Vlade je iskazala uvjerenje da Crna Gora u narednih pet godina može završiti pregovore sa Evropskom unijom i postati njena punopravna članica.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 13. IX 2017. u Podgorici potpredsjednicu Vlade Rumunije i ministricu za životnu sredinu **Gracijelu Leokadiju Gavrilesku**. Predsjednik Vlade Duško Marković je informisao potpredsjednicu Vlade Rumunije o političkim i ekonomskim prioritetima Vlade, istakavši da je nastavak procesa evropskih integracija politički prioritet Crne Gore i da Vlada posebno radi na snaženju vladavine prava, jačanju kapaciteta institucija i poboljšanju investicionog ambijenta kao preduslova razvoja.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao 6. VII 2017. u Talinu na sastanku 28 država članica EU, Evropske komisije i Savjeta EU, s glavnim pregovaračima Crne Gore, Srbije i Turske. Ministar Aleksandar Andrija Pejović je predstavio dosadašnje rezultate u sprovođenju reformi, kao i buduće planove i aktivnosti u svim oblastima, s fokusom na vladavinu prava. Prenio je punu posvećenost Vlade Crne Gore nastavku reformskih aktivnosti, istakavši da su one ključ za jačanje demokratije, održivi ekonomski rast i razvoj, te izgradnju moderne evropske države.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao 10. VII 2017. u Podgorici na svečanoj konferenciji povodom početka sprovođenja projekata izabranih za finansiranje u okviru prvog poziva INTERREG IPA programa prekogranične saradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 - 2020.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sastao 18. VII 2017. u Atini s alternativnim ministrima vanjskih poslova **Jorgosom Katrugalosom** (*Georgios Katrougalos*), ekonomije i razvoja **Aleksisom Haricisom** (*Alexis Charitsis*) i članovima parlamentarnih odbora za evropske i međunarodne poslove, kao i Grupe prijateljstva s Crnom Gorom u Parlamentu Grčke. Ministar Pejović se zahvalio na podršci koju su grčki eksperti pružili u više oblasti, poput pravde i unutrašnjih poslova, poljoprivrede i bezbjednosti hrane, životne sredine, saobraćaja i telekomunikacija i unutrašnjeg tržišta. Tokom sastanka s ministrom ekonomije i razvoja Aleksisom Haricisom, izraženo je zadovoljstvo odličnom saradnjom dvije države u okviru Mediteranskog i Jadransko-jonskog transnacionalnog programa.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je primio 1. IX 2017. u Podgorici potpredsjednicu Vlade i ministricu vanjskih poslova Bugarske **Ekaterinu Zaharijevu**. Sagovornici su izrazili zadovoljstvo ukupnim odnosima i kvalitetom saradnje dvije države u oblasti evropske integracije i prenijeli spremnost

za njeno intenziviranje kroz sprovođenje Memoranduma o saradnji u oblasti evropske integracije, koji su potpisale dvije vlade.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je primio 1. IX 2017. delegaciju Evropske banke za obnovu i razvoj, koju je predvodio potpredsjednik Banke **Pjer Elbron** (*Pierre Heilbronn*). Sagovornici su izrazili zadovoljstvo ulogom i doprinosom EBOR-a Berlinskom procesu, koja se manifestuje kroz podršku sprovođenju projekata infrastrukturnog i saobraćajnog povezivanja, kao i produbljivanja ekonomskih odnosa, čime se podstiču brža transformacija i integrisanje Zapadnog Balkana u EU.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao na Bledskom strategijskom forumu koji se 5. i 6. IX 2017. održao u Bledu. Na marginama Foruma, ministar je imao odvojene sastanke s potpredsjednicom Vlade i ministricom vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske **Marijom Pejčinović Burić**, s ministrima vanjskih poslova Slovačke **Miroslavom Lajčakom** i Rumunije **Teodorom-Vjorelom Meleškanaom** (*Teodor Viorel Melescanu*), ministricom evropskih poslova Francuske **Natali Loazo** (*Nathalie Loiseau*), ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske **Peterom Sijartom** (*Péter Szijjártó*), državnim sekretarom za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Slovenije **Istokom Miročićem** i političkim direktorom Ministarstva vanjskih poslova Republike Poljske **Vitoldom Sopkovim** (*Witold Sobków*). Sagovornici su pozdravili rezultate koje Crna Gora ostvaruje u procesu pristupanja EU i prenijeli punu političku i tehničku podršku svojih država za uspješan nastavak reformi u svim oblastima. Na sastancima je bilo riječi o predstojećim obavezama i planovima Crne Gore u cilju otvaranja preostalih, kao i rada na ispunjavanju uslova za zatvaranje pregovaračkih poglavlja i u tom kontekstu su dogovoreni konkretni oblici saradnje i ekspertske podrške u prioritarnim oblastima.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je razgovarao 13. IX 2017. u Podgorici sa potpredsjednicom Vlade i ministricom održivog razvoja Rumunije **Gracijelom Leokadijom Gavrilesku**. Ministar Aleksandar Andrija Pejović je zahvalio na dosadašnjoj saradnji i podršci, posebno u dijelu prenošenja naučnih i tehničkih znanja i iskustava iz oblasti zaštite životne sredine, koje je doprinijelo kvalitetnijem usklađivanju nacionalnih politika i zakonodavstva sa zahtjevima EU u toj oblasti. Potpredsjednica Gracijela Leokadija Gavrilesku je čestitala na zahtjevnim reformama koje je Crna Gora sprovela i odličnim rezultatima koji se vide u praksi. Sagovornici su zajednički konstatovali potrebu sagledavanja mogućnosti korišćenja fondova Berlinskog procesa i Dunavskog programa za

reformu u oblasti životne sredine, s obzirom na značaj i finansijsku zahtjevnost ovog poglavlja.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao na 13. Konferenciji evropskih regija i gradova, u organizaciji Instituta evropskih regija, održanoj 25. IX 2017. u Salzburgu. Ministar Pejović je, zajedno s evropskim komesarom za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Johanesom Hanom** i ministrima evropskih i vanjskih poslova država Zapadnog Balkana učestvovao na panelu „Naredna generacija novih EU članica“. Učesnici panela su se saglasili o važnosti većeg prisustva EU u regionu i davanja većeg značaja politici proširenja, u cilju intenziviranja započetih reformi. Takođe su razmijenili mišljenje u vezi sa aktuelnim izazovima s kojima se suočava EU, otvorenim bilateralnim pitanjima i raspodjelom snaga na globalnoj sceni.

Ministar evropskih poslova Crne Gore **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao 28. i 29. IX 2017. u Milanu, na sastanku grupe Novi lideri za Evropu pod nazivom „Preoblikovanje Evrope“, kao i Grupe za evropske politike.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** se sastao 31. VIII 2017. u Podgorici s potpredsjednicom Vlade za reformu pravosuđa i ministricom vanjskih poslova Republike Bugarske **Ekaterinom Zaharijevom**.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je učestvovao 5. IX 2017. na Bledskom strateškom forumu. Na marginama Foruma, ministar je imao odvojene susrete sa ministrima vanjskih poslova Rumunije **Teodorom Vjorelom Meleškano** (*Teodor Viorel Melescanu*) i Malte **Karmelom Abelom**.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** se tokom dvodnevne posjete Sloveniji susreo u Ljubljani s ministrom vanjskih poslova Slovenije **Karлом Erjavcom**. Ministar Karlo Erjavec je pohvalio dosadašnje rezultate koje je Crna Gora postigla, posebno cijeneći kompleksnost reformi koje sprovodi u cilju pridruživanja Evropskoj uniji i istakao da će Slovenija nesebično i u kontinuitetu nastaviti da pruža podršku na tom putu. Sagovornici su izrazili zadovoljstvo nivoom ostvarene ekonomske saradnje, uz ocjenu da postoji prostor za njeno dodatno snaženje.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je učestvovao 8. IX 2017. u Talinu na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova članica i kandidata za članstvo u EU (Gimnih). Sagovornici su se saglasili da terorizam i širenje radikalnih ideologija predstavljaju jedan od najvećih bezbjednosnih izazova današnjice, koji zahtijeva kolektivni odgovor i jačanje saradnje na evropskom i globalnom planu.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** se sastao 11. IX 2017. u Podgorici s predsjednikom Skupštine Republike Slovenije **Milanom Brglezom**. Ministar Srđan Darmanović je istakao važnost daljeg snaženja parlamentarne saradnje kroz saradnju parlamentarnih tijela dvije države. Predsjednik Skupštine Brglez je istakao da Crna Gora može računati na punu podršku Slovenije u sprovođenju reformi na putu ka EU.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa je 28 otvorenih poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Održana je XX sjednica **Pregovaračke grupe** 11. IX 2017. Posebna pažnja na sjednici je posvećena aktivnostima na ispunjenju završnih mjerila u 23 pregovaračka poglavlja.

II kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG 2017-2018 je usvojen na sjednici Vlade 20. VII 2017. Za prva dva kvartala 2017, od ukupno 168 obaveza, ispunjeno je 120, što čini 71%. Od 143 zakona i podzakonskih akata realizovano je 99, odnosno 69%. Takođe, od 25 strategijskih dokumenata, ispunjeno je 21, što predstavlja 84%.

Vlada je 27. VII 2017. usvojila **Peti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava za period januar - jun 2017. s Drugim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprječavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika i Peti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje – Pravda, sloboda i bezbjednost za period januar - jun 2017.** Od dospjelih mjera, realizovano je ili se kontinuirano realizuje 69% iz Akcionog plana za 23. poglavlje, 73% iz Akcionog plana za 24. poglavlje i 31% iz Operativnog dokumenta.

Evropska komisija nastavila je s praćenjem napretka postignutog u domenu vladavine prava posredstvom relevantnih ekspertske misije. U izvještajnom periodu održana je jedna ekspertska misija o borbi protiv trgovine ljudima (17-20. VII).

Takođe, na inicijativu Evropske komisije, a u sklopu zajedničkog trogodišnjeg regionalnog **projekta Savjeta Evrope i EU „Jačanje pravosudne ekspertize o**

slobodi izražavanja i medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)“ organizovana je ekspertska misija u oblasti medija čiji je cilj **priprema Analize medijskog sektora u Crnoj Gori.**

2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda je nastavljeno s realizacijom aktivnosti koje imaju za cilj informisanje građana o procesu pristupanja Crne Gore EU. Neke od najvažnijih aktivnosti su:

19. VII 2017 - Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori

Memorandum su potpisali ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i predsjednik Evropskog pokreta u Crnoj Gori **Momčilo Radulović**. Memorandumom je predviđeno da će se saradnja zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti i međusobnog informisanja, kao i pripremi i sprovođenju programa jačanja kapaciteta javnih institucija i civilnog društva u ovoj oblasti. Saradnja će se ogledati u sprovođenju projekata od zajedničkog interesa, poput organizacije foruma, okruglih stolova i konferencija, sprovođenja informativnih i edukativnih programa i medijskih kampanja, te zajedničke evaluacije sprovedenih aktivnosti.

28. VII 2017 – Organizovan Konsultativni sastanak s nevladinim organizacijama koje sprovode aktivnosti iz oblasti evropske integracije

U EU Info Centru u Podgorici je održan Konsultativni sastanak s nevladinim organizacijama koje sprovode aktivnosti iz oblasti evropske integracije, povodom izrade sektorske analize za utvrđivanje prioriternih oblasti za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2018.

31. VII 2017 – Objavljen prvi broj Biltena Ministarstva evropskih poslova

Ministarstvo evropskih poslova objavilo je prvi broj Biltena, koji ima za cilj da predstavi najvažnije događaje i aktivnosti ovog resora u procesu pristupanja Evropskoj uniji ostvarene tokom prve polovine 2017.

1. VIII 2017 – Objavljena završna mjerila u pregovaračkim poglavljima

Ministarstvo evropskih poslova je na svojoj internetskoj stranici objavilo završna mjerila u pregovaračkim poglavljima (74 završna mjerila u 25 pregovaračkih poglavlja).

21. IX 2017 – Obilježen Evropski dan saradnje

U Podgorici je obilježen Evropski dan saradnje. Tim povodom, u tržnom centru Delta City organizovan je Sajam projekata realizovanih okviru bilateralnih i trilateralnih programa prekogranične saradnje, kao i u Jadransko-jonskom, Dunavskom i Mediteranskom transnacionalnom programu, ali i izložba fotografija koje ilustruju rezultate pojedinih projekata koji su uspješno sprovedeni na teritoriji Crne Gore.

22. IX 2017 – Evropski dan u Andrijevici

U okviru organizovanja Evropskog dana u Andrijevici, državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova **Marina Vujačić** i generalna direktorica za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede **Danijela Stolica** susrele su se s predsjednikom Skupštine opštine **Dobrašinom Lalevićem** i ostvarile posjetu Srednjoj mješovitoj školi, tokom koje su razgovorale s učenicima o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Pored toga organizovana je javna tribina „Značaj članstva u EU za crnogorsku poljoprivredu“.

25. IX 2017 - Poziv nevladinim organizacijama za članstvo u Operativnom tijelu zaduženom za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018

Ministarstvo evropskih poslova je uputilo poziv nevladinim organizacijama koje se bave temama iz oblasti evropske integracije, s fokusom na informisanje i edukaciju, da dostave predlog za izbor tri predstavnika/ce u sastav Operativnog tijela zaduženog za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Rad Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu obilježilo je razmatranje više dokumenata iz pregovaračkog procesa, te aktivnosti u okviru parlamentarne diplomatije.

U okviru svoje **nadzorne uloge** u procesu pregovora s Evropskom unijom, Odbor je, uz učešće predstavnika Ministarstva evropskih poslova, Ministarstva finansija i Zajednice opština Crne Gore, na 9. sjednici, održanoj 14. IX 2017, razmotrio informacije o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2015. i 2016. Na 10. sjednici, koja je održana 14. IX 2017, Odbor je razmotrio nekoliko dokumenata Ministarstva evropskih poslova: Trinaesti i Četrnaesti kvartalni

izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart, odnosno april - jun 2017, te Prvi i Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018, koji se odnose na period od januara do juna 2017. Jednoglasno usvojena pozitivna mišljenja o 13. i 14. kvartalnom izvještaju Odbor je dostavio Ministarstvu evropskih poslova.

Kad je riječ o **parlamentarnoj diplomatiji**, predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** je učestvovao na sastanku Upravnog odbora Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije zemalja Zapadnog Balkana, koji je 19. VII 2017. u Skoplju organizovala Skupština Republike Makedonije i Vestminsterska fondacija za demokratiju.

Predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** je prisustvovao 11. IX 2017. sastanku s predsjednikom Državnog zbora Republike Slovenije **Milanom Brglezom**.

Predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** je prisustvovao međuparlamentarnoj konferenciji „Nezavisna i moderna javna uprava u EU i zemljama kandidatima“, na kojoj su učešće uzeli poslanici Evropskog parlamenta i nacionalnih parlamenata zemalja koje se nalaze u procesu pristupanja EU, a koja je 29. IX 2017. održana u organizaciji Odjeljenja Evropskog parlamenta za pretprijetupne aktivnosti, u saradnji s Skupštinom Crne Gore i Regionalnom školom za javnu upravu (ReSPA).

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U kontekstu implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nastavljen je dijalog relevantnih struktura za njegovo sprovođenje:

U Skoplju je 18. IX 2017. održan **III sastanak Zajedničkog odbora za sprovođenje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji**. Sastanak su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i potpredsjednik Vlade Makedonije za evropske poslove **Bujar Osmani**, koji su dosadašnju saradnju dvije države u oblasti evropske integracije ocijenili veoma uspješnom i prenijeli spremnost za njeno intenziviranje u cilju kvalitetnije i brže integracije u EU. U okviru tri radne sesije, predstavnici dvije države su razmijenili mišljenje o aktuelnom statusu pregovaračkog procesa u oblasti vladavine prava, kao i poglavljima 8. Konkurencija i 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Na sastanku je istaknut značaj saradnje zemalja Zapadnog Balkana u

procesu pristupanja, a crnogorska strana je ponovila spremnost da svoje iskustvo iz dosadašnjeg rada podijeli sa susjedima. U tom kontekstu je ocijenjeno da sastanci zajedničkog odbora između dvije zemlje značajno doprinose snaženju regionalne saradnje i dimenzije u procesu evropske integracije.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je mišljenje na ukupno **30** predloga zakona i podzakonskih akata.

JUL 2017		
1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	MIF
2.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije	MIF
3.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	MIF
4.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju	MIF
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije	MEK
6.	Predlog zakona o dopuni Zakona o zaštiti potrošača	MEK
7.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici	MEK
8.	Predlog zakona o prevozu u drumskom saobraćaju	MSP
9.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe	MSP
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom	MRS
11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MRS
12.	Predlog zakona o Prijestonici	MJU
13.	Predlog uredbe o izmjeni i dopunama Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla	MPR
AVGUST 2017		
14.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka	MOD
15.	Predlog zakona o potvrđivanju NATO sporazuma o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe	MOD
16.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka s	MOD

	Tajnim Tehničkim Aneksom Sporazuma između potpisnica sjevernoatlanskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka i Povjerljivim Bezbjednosnim Aneksom Sporazuma između strana Sjevernoatlanskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka	
17.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjava bezbjednosni aneks Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlanskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka	MOD
18.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koje se odnose na odbranu i za koje su podnesene prijave patenata	MOD
19.	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 4 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini i Dodatnog protokola 5 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini	MEK
20.	Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	MRT
21.	Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	MRT
SEPTEMBAR 2017		
22.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj službi	MIF
23.	Predlog zakona o tržištu kapitala	MIF
24.	Predlog zakona o vanjskim poslovima	MVP
25.	Predlog zakona o potvrđivanju Metarske konvencije	MEK
26.	Predlog zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu	MZD
27.	Predlog uredbe o utvrđivanju grupa proizvoda nad kojima se vrši nadzor na tržištu	MEK
28.	Predlog odluke o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini Vojske Crne Gore	MOD
29.	Predlog odluke o određivanju luka prema namjeni	MSP
30.	Predlog odluke o određivanju luka prema vrsti pomorskog saobraćaja	MSP

Od ukupnog broja datih mišljenja u **trećem kvartalu** 2017, **9** akata sadrži pravnu tekovinu EU, od čega **8** zakona i **1** podzakonski akt:

1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	MIF
2.	Predlog zakona o tržištu kapitala	MIF
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici	MEK
4.	Predlog zakona o prevozu u drumskom saobraćaju	MSP
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe	MSP
6.	Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	MRT
7.	Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	MRT

8.	Predlog zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu	MZD
9.	Predlog uredbe o izmjeni i dopunama Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla	MPR

5. Instrument pretpristupne podrške – IPA

5.1. IPA I – 2007-2013

U okviru sprovođenja **pretpristupne podrške EU** za period 2007-2013, nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente. Izvještajni period su obilježile intenzivirane aktivnosti po pitanju sprovođenja projekata III i IV komponente Ipe u skladu s obavezom da se projektne aktivnosti koje se finansiraju sredstvima EU završe do kraja 2017.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti **I komponente Ipe** za programe Ipe 2007-2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013. U potpunosti je završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je 92% sredstva isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o **II komponenti Ipe**, u izvještajnom periodu u Crnoj Gori se sprovodilo 9 bilateralnih projekata (Albanija – Crna Gora, Srbija – Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Crna Gora – Kosovo, Hrvatska – Crna Gora), dok su završeni projekti Ipa Jadranskog prekograničnog programa i transnacionalnih programa JIE/MED.

U okviru prekograničnog programa **Albanija – Crna Gora**, sprovodi se strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“.

Kada je u pitanju program prekogranične saradnje **Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, od 13 projekata ugovorenih u okviru trećeg Poziva za podnošenje predloga projekata, 2 projekta su u fazi sprovođenja.

U okviru programa prekogranične saradnje **Hrvatska – Crna Gora**, u toku je sprovođenje 2 projekta koja su odabrana za finansiranje u okviru Trećeg poziva.

Kada je riječ o programu prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, svi projekti koji su se implementirali u okviru ovog projekta su završeni zaključno sa 1. IX 2017.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, sprovode se 4 projekta odobrena u okviru Trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Sredstvima III komponente Ipe – Regionalni razvoj je nastavljeno sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe od 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Tokom izvještajnog perioda intenzivirane su aktivnosti na sprovođenju navedenih projekata. Napredak u implementaciji projekata u okviru ove komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za III komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Sredstvima IV komponente Ipe – Razvoj ljudskih resursa je nastavljeno sprovođenje Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa 2012-2013 ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. Projekti obuhvaćeni programom imaju za cilj unapređenje stanja u oblastima obrazovanja, istraživanja, zapošljavanja i tržišta rada. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti u vezi sa sprovođenjem ugovorenih projekata u skladu s pravilima decentralizovanog sistema upravljanja. Napredak u implementaciji projekata u okviru IV komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za IV komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

5.1.5. Programi Višekorisičke Ipe

U okviru ovog programa 27. VII 2017. je usvojen Višekorisički program Ipe za 2017. ukupne vrijednosti 168 miliona eura za sve države Zapadnog Balkana. Dodatno, revizija Indikativnog strategijskog dokumenta za Višekorisičku Ipu je i dalje u toku i njeni rezultati se mogu očekivati tokom 2018.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

Tokom izvještajnog perioda je završen XVIII poziv za podršku pripremi projektne dokumentacije u okviru kojeg je Crna Gora predložila dva projekta:

1. Priprema tenderske dokumentacije, glavnog projekta i prateće tenderske dokumentacije za prioritetnu dionicu Jadransko-jonskog autoputa u Crnoj Gori (zaobilaznica oko Budve);
2. Priprema idejnog projekta i studije procjene društvenog i uticaja na životnu sredinu za dionicu Andrijevića-Boljare autoputa Bar-Boljare.

Ocjena projektnih predloga biće obavljena od strane Evropske komisije u skladu s utvrđenom procedurom.

Osim navedenog, u toku je III poziv za sufinansiranje investicionih projekata u okviru kojeg države Zapadnog Balkana mogu podnijeti projektne prijave do kraja novembra 2017.

5.1.7. Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretpriprustupne podrške biti obezbijeđena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020 (*Horizon 2020*), Erasmus+, Kreativna Evropa (*Creative Europe*), Cosme, Evropa za građane (*Europe for Citizens*), Carine 2020 (*Customs 2020*), Evropski program za zapošljavanje i inovacije (EaSI) i Fiskalis 2020 (*Fiscalis 2020*). Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti na uplati prispjelih obaveza za učešće u programima i refundaciji dijela troškova učešća iz Ipe.

5.2. IPA II – 2014-2020

Tokom izvještajnog perioda nastavljen je konsultativni proces u okviru definisanja prioriteta za finansiranje tokom perioda 2018-2020, kao i revizija sektorskih planskih dokumenata.

U okviru procesa pripreme za indirektno upravljanje sredstvima Ipe II, nastavljene su aktivnosti u okviru prenosa ovlaštenja za upravljanje sredstvima za program Ipa 2016 i Sektorskog operativnog programa za obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu politiku 2015-2017. Crna Gora je nastavila rad na ispunjenju preduslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje Ipard II (2014-2020) mjerama.

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru prekograničnog programa **Crna Gora – Albanija**, Zajednički odbor za ocjenjivanje prijedloga projekata u okviru prvog poziva je, uz podršku nezavisnih ocjenitelja završio proces ocjenjivanja pune projektne dokumentacije u periodu od 28. VI 2017. do 25. VII 2017. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je ex-ante odobrila izvještaj 25. VIII 2017. U toku je proces revizije prijedloga budžeta projekata odabranih za finansiranje, kao i ostali pripremni koraci za donošenje konačne odluke o dodjeli bespovratne pomoći i ugovaranja projekata.

U okviru programa prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, Zajednički odbor za ocjenjivanje prijedloga projekata je, uz podršku nezavisnih ocjenitelja, završio proces ocjenjivanja sažetaka projekata dostavljenih u sklopu Prvog poziva u periodu od 17. VII 2017. do 18. VIII 2017. Izvještaj o prvom koraku evaluacije – Otvaranje, administrativna provjera i ocjenjivanje sažetaka predloga projekata je pripremljen i poslat Delegaciji Evropske Unije u Crnoj Gori na ex-ante odobrenje 22. IX 2017.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je vršena evaluacija potpunih predloga projekata dostavljenih u okviru I poziva, čiji se završetak očekuje u IV kvartalu 2017. U toku je procedura angažovanja projektnog službenika za Antenu Zajedničkog tehničkog sekretarijata.

Za prekogranični program **Srbija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je 12. VII 2017. održan sastanak Upravnog odbora i sastanak Operativnih struktura. Otvaranje Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata planira se za oktobar 2017.

Kada je u pitanju trilateralni program **Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je urađena optimizacija budžeta projekata sa rezervne liste kako bi se ugovorila preostala sredstva nakon prvobitno ugovorenih 20 projekata. Ugovoreno je pet projekata s rezervne liste od čega u dva projekta učestvuju partneri iz Crne Gore. Tokom jula mjeseca organizovane su implementacione radionice za korisnike projekata Prvog poziva u Orašju (Hrvatska, 4-5. VII 2017), Zadru (Hrvatska, 18-19. VII 2017.) i Herceg Novom (11-12. VII 2017.). Od 20 odabranih projekata u okviru Prvog poziva, započeto je sa sprovođenjem 10 projekata 1. VI 2017, a preostalih 10 od 1. VII 2017.

Za trilateralni program **Italija – Albanija – Crna Gora**, u toku je proces ocjenjivanja projektnih prijedloga za koji se očekuje da bude završen do kraja tekuće godine. U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, u Podgorici je 24. i 25. VII 2017. održan Implementacioni seminar za projektne partnere koji učestvuju u do sada odobrenim projektima. Takođe, u toku je postupak procjene prihvatljivosti i kvaliteta projektnih predloga podnesenih u sklopu II poziva. U toku je implementacija 7 projekata podržanih na Prvom pozivu u kojima učestvuju crnogorski partneri.

Na nivou **Jadransko-jonskog transnacionalnog programa**, u izvještajnom periodu pružana je podrška crnogorskim partnerima. Do kraja godine očekuje se ugovaranje 19 projekata odobrenih u okviru I poziva, a u kojim učestvuju crnogorski partneri.

Kada je riječ o **Mediterranskom transnacionalnom programu**, Implementacioni seminar za projektne partnere održan je 24-25. VII 2017. u Podgorici. Takođe, ocjenjivanje projektnih predloga iz drugog poziva za jednomodularne i integrisane projekte je u toku. Trenutno se sprovodi ukupno 6 projekata s učešćem crnogorskih partnera – 4 modularna i 2 horizontalna projekta, koji su podržani u okviru Prvog poziva.

Makroregionalne strategije

U cilju intenzivnijeg i aktivnijeg uključivanja predstavnika resornih institucija, Ministarstvo evropskih poslova formiralo je Radnu grupu za sprovođenje Jadransko – jonske strategije (JJS) i strateškog projekta „Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za jadransko-jonski region (EUSAIR) – Facility Point“, kao i Radnu grupu za sprovođenje strateškog projekta Prioritet IV - Upravljanje Mediteranom (PANORAMED), u okviru Interreg Mediteranskog Programa 2014-2020 (MED).

U izvještajnom periodu, predstavnici Ministarstva evropskih poslova su učestvovali na sljedećim sastancima projektnih tijela u okviru makroregionalnih strategija EU i programa teritorijalne saradnje:

- Prvom sastanku Upravnog odbora projekta PANORAMED i sastanku Radne grupe "Metodologija i evaluacija" u okviru projekta, 5 - 7. VII 2017, Napulj (Italija);
- Početnom sastanku projekta PANORAMED, sastanku radne grupe "Metodologija i evaluacija" u okviru projekta, Administrativnom, finansijskom treningu i SYNERGIE CTE, sastanku Upravnog odbora projekta, 26-28. IX 2017, Sevilja (Španija).